

Minnesanteckningar från möte i Tankgruppen

2010-08-18 (em.)

Plats: AkzoNobel i Stenungsund, Stenunge Allé 3

Närvarande: Glenn Lundmark, ASFALTSKOLAN
Ingemar Gustavsson, TRAFIKVERKET
Kenneth Lind, TRAFIKVERKET
Marcus Larsson, TRAFIKVERKET
Mats Norell, AKZONOBEL
Mikael Jonsson, NYNAS
Niclas Johansson, SKANSKA
Nils Eneland, SVEVIA
Nils-Gunnar Göransson, VTI
Pereric Westergren, TRAFIKVERKET
Thomas Wallin, AKZONOBEL
Tomas Brodin, NCC
Torbjörn Jacobson, TRAFIKVERKET
Anm. förhinder: Svante Johansson, TRAVECON
Thomas Eriksson, SVEVIA

1. Inledning

Värd för mötet var Mats som hälsade deltagarna välkomna. Ordföranden, Pereric, inledde med att påkalla en tyst minut för att hedra allas vår vän och kollega Bo Simonsson som nyligen avlidit. Bo var en eldsjäl inom vägbeläggningsområdet och i synnerhet inom tankbeläggningstekniken var han ledande och obevekligen den som innehade den största kunskapen.

2. Föregående mötesanteckningar

Gicks igenom utan anmärkningar.

3. Regelverk, nyheter och förändringar

Svante ansvarar för uppdateringen av AMA Anläggning, kap. DCC. Pereric presenterade, via ett av Svante framtaget bildspel, de viktigaste ändringarna/kompletteringarna.

Sändlistan för Remissutgåvan ansågs vara oklar. Nedladdning kan ske via Svensk Byggtjänsts hemsida. Vissa oklarheter angående tolkningen av nya tabeller förelåg.

Rättelser och förtydliganden bör å det snaraste inlämnas. Den uppdaterade versionen av AMA beräknas sedan gälla fr.o.m. årsskiftet 2010/2011.

I TBT:n har kraven för ytbehandling anpassats efter SS-EN 12271. I ett särskilt dokument (finns för nedladdning på tankgruppens hemsida) finns utförandet av ytbehandlings-typprovning beskrivet (sammanfattning). I TBT:n har också de nya Europastandarderna för bitumenemulsion och lösning införts.

4. FUD, kort information

Torbjörn presenterade utfört och pågående arbete inom Forskning, Utveckling, Demonstration.

Ytbehandling

Provvägar:

- Väg 84, Kasteln-Laforsen, utförd 2001, Y1B 11/16 med varierande bindemedel, utförd tidigt respektive sent på säsongen.
- Väg 723, Heden-Färila, utförd 2004, BE65R 160/220 med varierande ballast.
- Fog Seal, utförd 2010, inledande försök på väg Z568 vid Brunflo samt på E14 mellan väg Z322 och norska gränsen. Försök utförs även på väg U632 och U628, norr om Västerås.

Uppföljning:

- Besiktning
- Makrotextur, spår djup, IRI genom lasermätning

Tidigare även

- Vidhäftningstest genom Prall (borrkärnor)
- Slitagetest genom Prall (borrkärnor)
- Bulleremissioner
- Textur genom Sand-Patch
- Defekter enligt Europastandard

IMT

- Provväg, F1047, Tranås-Bordsjö, utförd 2007
- Kontrollsträckor, ÅDT 120-1500 fordon

Uppföljning:

- Besiktning, defekter
- Textur, spår och jämnhet med laser
- Fallviktsmätning
- Borrkärnor, genomträngning av bindemedel, vidhäftning, täthet
- *Ev. Buller*
- *Ev. Rullmotstånd*

Nyttan av FUD

- Utveckling och utvärdering av tekniker, material och metoder
- Relevanta krav i regelverken och vid upphandling
- Underlag för val av beläggning
- Underlag för LCC
- Studera ny teknik
- Viktigt data för miljöarbetet inom Trafikverket
- Rekommendationer
- Kurser, seminarier, handböcker, rapporter

5. Certifiering

Hittills är SP det enda organet i Sverige, godkänt av Swedac, för certifiering av utförare av ytbehandlingar. Den standard som åberopas är SS-EN 12271. En sammanfattning av kraven enligt Trafikverket hämtas lämpligen via www.Tankgruppen.nu under Publikationer/Trafikverket. Ovan nämnd standard finns i nuvarande läge endast på engelska. En svensk översättning anses skulle underlätta, både för utförare och beställare samt inte minst för de som ska certifiera verksamheten.

De viktigaste standarderna för ytbehandling är:

SS-EN 12271

Vägmateriäl - Ytbehandling - Krav

SS-EN 12272-1

Vägmateriäl - Ytbehandling - Provningsmetoder - Del 1: Utspridda mängder och utspridningsnoggrannhet av pågrus och bindemedel

SS-EN 12272-2

Vägmateriäl - Ytbehandling - Provningsmetoder - Del 2: Okulär bedömning av skador

SS-EN 12272-3

Vägmateriäl - Ytbehandling - Provningsmetod - Del 3: Bestämning av bindemedlets fasthållning av stenmateriäl genom Vialitplattemetoden

SS-EN 13036-1 (Beräknad Publicering 2010-09-15)

Ytegenskaper för vägar och flygfält - Provningsmetoder - Del 1: Mätning av makrotexturens djup hos en beläggningsyta medelst en volymetrisk metod

SS-EN ISO 13473-1

Karakterisering av vägytans textur med hjälp av profilkurvor - Del 1: Bestämning av medelprofildjup

(Även Ballast- och Bindemedelsstandarderna)

6. Pågående verksamhet – volymer, beläggningstyper, skador mm

Trots en mycket varm sommarperiod har endast ett fåtal problem med blödningar uppstått. Några övriga problem rapporterades:

- Bindemedlet vid utförande av IMT rann av, troligen på grund av blöt ballast
- Bindemedlet vid utförande av IM 8/16 rann av, troligen på grund av för hög giva enligt beställningen
- Problem att få till snygg mittfog på smala vägar (c:a 6m) som trafikeras av breda, tunga fordon
- Vridande hjul på jordbruksmaskiner ger skador
- Skadeärenden p.g.a. stenskott
- Återkommande blödning på de objekt som blödde förra säsongen

-
Goda erfarenheter från satsning på bred information innan utförandet av ytbehandling presenterades:

1. Tydlig information i media samt i närområdet (utskick)
 2. Tydliga skyltar för hastighetsnedsättning och risk för stenskott
 3. Noggrann sopning för borttagande av överskottsmateriäl, även på vägren och bussfickor etc. är också en framgångsfaktor.
-

Användning av ballast över 11 mm vid ytbehandling accepteras generellt inte av trafikanterna, vilket nära nog utesluter användandet av 11/16.

Undvik ytbehandling i starkt trafikerade korsningar (ersätt med massabeläggning c:a 100 m före resp. efter).

Y1G bra produkt vid mycket låg trafik (c:a 50 fordon). Kan även kompletteras med Y1B efter några års trafikering.

Y1B på yta med ABb ger bra resultat.

JIM (på ojusterat underlag) bör kompletteras med ett T eftersom tätning alltid sker.

40 mm IMT med 8/22 + 4/8 samt 2/5 anses vara den bästa varianten, gärna med den nya typen av bitumenlösning som bindemedel.

Miljövänligare produkter efterfrågas allt mer, vilket Akzo Nobel och Nynäs är starkt engagerade i.

-
Av Sveriges 552 milj. m² belagda vägar består 144 milj m² av YB och 22 milj m² av IM(T). Alltså en mycket stor andel av de belagda ytorna på det statliga vägnätet utgörs av tankbeläggning. Även 2010 är tankbeläggningstekniken flitigt använd:

Nedan följer några exempel (det finns även fler tankbeläggningar utförda under år 2010)

F-län:

Y1B: 300.000 m²

IM(T): 200.000 m² (med infräsning 16/32 av D.o. och föregående dikning, även djupfräsning förekommer)

JIM: 100.000 m²

F (D.o.): 200.000 m²

Y1G: 30.000 m²

Region Norr

Y1B 4/8: 590.000 m²

JIM: 26.000 m² (användning av MJOG är här dominerande)

Y1G: 220.000 m²

Region Väst

Y1B: 1.100.000 m²

IM(T): 176.000 m²

Skåne

Y1B: 900.000 m² (20-25 objekt, få blödningar)(4 objekt med PME)

IM(T): 25.000 m² (Y1 senare)

Region Mitt

Y1B: 1.740.000 m²

JIM: endast i Y-län,

HP27: 200.000 m²

7. Försök med Fog Seal

Programpunkten utgick, närmare presentation ges när mer information finns tillgänglig.

8. Nyheter på bindemedelssidan

Nynäs har en stark inriktning mot framtagande av miljövänligare produkter. Exempelvis har BL1500R utgått helt. BL20RK (klistor) ersätts av Nyflow 20 som innehåller en lågaromatisk nafta (hänvisning till produktinformationsblad). BL4500R kommer successivt att ersättas av Nyflow 3000 (registrerad som försöksprodukt i nuläget). Nyflow 500 rekommenderas till lappningar.

9. Kurser, Seminarier

Under våren 2010 hölls 'Allmän kurs i Tankbeläggningar' vid två tillfällen. Till våren 2011 (början av april) kommer innehållet att korrigeras något. Största anledningarna är införandet av ny standard samt innehållet i den omarbetade AMA:n och TBT:n. Transportforum som arrangeras av VTI i januari 2011 anses som ett lämpligt tillfälle att presentera Tankgruppens arbetsområde, såsom IMT-erfarenheter, beläggning på lågtrafikerade vägar, nya modernare och miljövänligare bindemedel etc.

10. Beslutslistan

Från 2010-08-18:

Förslag till antal mätpunkter vid bestämning av makrotextur när glaspärlor används enligt SS-EN 13036-1 ingår i TBT.

Ett kunskapsdokument som fångar upp texten i de tekniska beskrivningar som utesluts vid införandet av Europastandarden kommer att distribueras inom gruppen.

Arbetsgruppen som arbetar med de nya Europastandarderna för bitumenemulsion och bitumenlösning har tagit fram förslag till specifikationer i VVTBT Bitumenbundna lager.

11. Övriga frågor

Inget

12. Nästa möte

Nästa möte föreslås till NYNAS i Johanneshov, med Mikael som värd, den 16 november 2010.

Nedtecknat av

Nils-Gunnar Göransson

Justerat av

*Pereric Westergren
Torbjörn Jacobson*

PS.

2010-08-19 (fm.)

Akzo Nobels utvecklingslaboratorium i Stenungsund besöktes. En grundlig visning av laboratorierna för massabeläggning och asfaltemulsion gavs vilket uppskattades av deltagarna. Ingående diskussioner om i första hand utveckling av emulsioner och deras användningsområden fördes under hand. Ett stort tack riktades avslutningsvis till Akzo Nobel för deras gästfrihet och att gruppen fick besöka deras välutrustade laboratorium i full drift och lära känna deras specialkompetenser, produkter och använda provningsmetoder.

BESLUTSLISTA

M 100818

Samtliga studerar remissutgåvan av AMA och lämnar ev. förslag på ändring. (kvar sedan föregående möte).

Status angående utveckling av nya bindemedel meddelas av Mikael till Nils-Gunnar för publicering på hemsidan.

Produktblad för bindemedel skickas av Mikael till Nils-Gunnar för publicering på hemsidan.

Översättning från engelska till svenska av SS-EN 12271:2006 planeras.

Protokoll för 'Okulär bedömning av skador' enl. SS-EN 12272-2 utarbetas av Nils-Gunnar.

Information om försöken med Fog Seal tas fram.

Val av ny ordförande förbereds.

M 100420

~~Torbjörn skissar på förslag till antal mätpunkter vid bestämning av makrotextur när glaspärlor används enligt SS-EN 13036-1. Behovet av mätning preciseras.~~

~~Torbjörn ev. i samarbete med en arbetsgrupp skissar på ett kunskapsdokument som fångar upp texten i de tekniska beskrivningar som utesluts vid införandet av Europastandarden.~~

Samtliga studerar remissutgåvan av AMA och lämnar ev. förslag på ändring.

~~Arbetsgruppen som arbetar med de nya Europastandarderna för bitumenemulsion och bitumenlösning tar fram förslag till specifikationer i VVTBT Bitumenbundna lager.~~

M 091125

Nils-Gunnar uppdaterar IMT-rapporten (t ex. FWD-beräkningar, Trafikdata)

Nils/Torbjörn levererar bilder/pdf till N-G för publicering på hemsidan,
www.tankgruppen.nu

Samtliga funderar över input till framtida FUD

~~Arbetsgruppen för revidering av tekniska dokument fortsätter arbetet med implementeringen av Europastandarden för ytbehandling samt skissar på kunskapsdokument för YB.~~

M 090825

Nils-Gunnar lägger in fler dokument (t ex. åtgärder vid stensläpp, handbok om bedömning av defekter på YB och miljöanpassad beläggning, NVF-rapport) på www.tankgruppen.nu

Arbetsgruppen för revidering av tekniska dokument fortsätter arbetet med implementeringen av Europastandarden för ytbehandling.

Bo tillfrågar Barkeby, MASAB, om deltagande i arbetsgruppen

Thomas E kontaktar NCC om deltagande i Tankgruppen

M 090402

Nils-Gunnar G lägger in lämpliga dokument som finns tillgängliga som behandlar tankbeläggningar på www.tankgruppen.nu

Alla ser till att arbetet enligt EU-standard startar med full kraft

M 081021

Nils-Gunnar G tar fram förslag till utvecklande av hemsida

Alla tittar igenom aktuella avsnitt i AMA och TBT till nästa möte för synpunkter

M 080514

Thomas E testar utrustning (BS) för bestämning av underlagets hårdhet (Pereric W kontaktar)

Torbjörn J. samlar in användbar dokumentation till grund för handbok

Arbetsgrupp för utvecklande av hemsida: Torbjörn J. (sammankallande) Mats N. Niklas J. och Björn C

Arbetsgrupp för råd/anvisningar för val av rätt åtgärd vid stensläpp respektive blödning: Torbjörn J. (sammankallande) Nils E. Ingemar G. och Thomas E

När föreligger ett informationsbehov (seminarium)

Torbjörn J. kontaktar Åke Sandin angående ev. medverkan vid SKL:s Asfaltdagar

Nils-Gunnar G ersätter Svante J för minnesanteckningar vid möten

Svantes sammanställning över FoU-dokumentation skickas till nya medlemmar

M 080115

TJ fick i uppdrag att göra ett utkast till inriktningsdokument för gruppens verksamhet.

Sekreterarfrågan tas upp vid nästa möte.

BS fick i uppdrag att formulera ett utkast till inbjudan till TAIT-möte.

TJ fick i uppdrag att ordna program för miniseminarium

PEW fick i uppdrag att ordna lokal.

M 071114

Val av ny ordförande skjuts upp till nästa möte.

Genomgång av minnesanteckningarna och beslutslistan sköts upp till nästa möte.

Gruppens organisation tas upp igen vid nästa möte.

Information om TAIT till entreprenörerna tas upp vid nästa möte.

Mötet beslöt att det första mötet med den nya gruppen skall innehålla ett miniseminarium om det arbete som utförts i gruppens regi.

M 070905

Akzo Nobel inbjuds när organisationsarbetet är klart

M 070529

TJ undersöker vidare om det går att få fram ett bra hjälpmedel för att bedöma underlaget vid bestämning av bindemedelsgiva för YB.

Mötet beslöt att frågan om kommande Tankdagar tas upp igen på nästa möte.

M 06-11-29

Mötet beslöt att frågan om gruppens medverkan tas upp i nästa möte i Asfaltforum av UL med bistånd av GL som båda medverkar i Asfaltforum.

PEW kollar om stenmaterialet måste vara deklarerat vid upphandling på funktion med Bo S och Klas Hermelin.

M 06-09-19

~~SJ tar fram en person per företag för mottagning av information till nästa möte.
Alla funderar på vilket informationsmaterial som ska skickas ut från gruppen.~~

M 00-03-09

~~KE sammanfattade diskussionen och mötet enades om att de beläggningstyper gruppen bör arbeta med är:~~

- ~~—YB,~~
- ~~—YG,~~
- ~~—IM,~~
- ~~—Bindemedelsförsegling.~~

~~Gruppens inriktning inom detta område, kort sagt Tankbeläggning, skall vara:~~

- ~~—Att driva FoU-projekt~~
- ~~—Att verka för ökad utbildning~~
- ~~—Att vara remissinstans för VV~~
- ~~—Att bevaka och förmedla ny teknik~~
- ~~—Att representera i andra grupper inom teknikområdet.~~
- ~~—Att verka för ökad användning av tankbeläggningar~~